ואמר רבינא אמ״ש • ולא כתיב ״אם״ אין לו גואל מאי טעמא כתיב ״אם״ אלא מקום דכתיב ״אם״ דמשמע פעמים שיש לו יורשים ולהכי כתיב ״אם״ ללמדך ״אם״ הוא דאיכא לספוקי שמא יוליד בנים משמעייב ואיכא דאמרי דאפקיע קרן שלו ולחתו לכהן עד שהדע שאין לו יורשים אבל קטן גר מסתמא גזל שלו שנכנס עליו שראל לגקר לכהן הוא בירוע שאין לו גואלים: **אים** • נבי שפחה תרופה כתיב (ויקרא יט) ואם כי יכבר אם אמה שכבת זרע וגו׳: **אלא סביאפ אנים** • שאם אחה זורעה אינה מלמחת: **ובי יזיד** • מדאפקיה בלשון מזיד ולא כתיב ״כי ירשיע אים״ למימר דרוש ביה נמי אלא ״מזיד״ מבשל: **בן ולא אב** • לגבי בן סורר ומורה בן ולא אב וקס״ד דממעיט בן שכבר טלד לו בן דשוב איט נעשה בן סורר ומורה ואי קטן לא מעלי ה״ד דאיצטריך למעטי: **אי ניפא דאיפברא** • אמינה מהאי בתר דאייתי שתי שערות ושיהה בו ט׳ חדשים להקיף זקן וכשוב כך טולד בן וקא ממעט קרא דאע״ג דראוי הוא לבן סורר ומורה נפטר בשביל שטלד לו בן: **וסא א״ר כרוספדאי** • כל ימיו של בן סורר ומורה אינו אלא שנעשה חדשים בלבד ואע״ג דלא סקיף זקן איט נעשה בן סורר ומורה לאחר ג׳ חדשים לאחר שהביא שתי שערות והשתא לא דייק טעמא דרבי כרוספדאי מהיכא ולקמן בעינן ליה, מיהו קרא לא צריך למעוטי, דאפילו לא לבן הוא יהא מפטר בג׳ חדשים: **אנא נאו** • כי איצטריך למשומי כגון דאוליד מקמי ג׳ חדשים בתר שתי שערות ועל כרחיך איעברא ו׳ חדשים מקמי דאייתי ב׳ שערות ואוליד מקמי דאקיף זקן וג׳ חדשים נמי לא עברו עליו ושמע מינה קטן מוליד: **לא לעולם דאיעבר בתר דאייתי שתי שערות וכו׳** • ואלא דקאמר רבי ישמעאל ״בן״ ולא אב לא כשילדתו אמו כבר לבנו—קא ממעט דבלאו הכי מפטר מדין בן סורר ומורה אי בג׳ חדשים אי בהקפת זקן: **אנא כי אמא רב דימי** • פרשה לדתנא דבי רבי ישמעאל דאחמא לאשמועינן האי דרבי כרוספדאי דמי שעברו עליו ג׳ חדשים לאחר שהביא שתי שערות פטור וה״ק בן ולא הראוי להיות אב והייט לאחר ג׳ חדשים אחר שהביא שערות הראוי להיות בעובר ניכר אם היה בא על האשה משהביא שתי שערות והיא מתעברת: **וסא אנן קנן עד שיקיף** • אבל בג׳ חדשים לא מיפטר: **סקיף** • אשמועינן מתני׳ דמפטר אפי׳ מהכי דמעטי ורבי כרוספדאי אשמעינן דמעטי אע״ג דלא הקיף ונפקא לן מדתנא דבי ר׳ ישמעאל בן ולא הראוי להיות אב: **ש״מ** • מדלא קרי ליה הראוי לקרותו אב עד ג׳ חדשים ש״מ אפי׳ אשתו היתה יולדת לשבעה ליט ניכר בפחות מג׳ חדשים, דאי לשלש ימים ניכר, בתרי ירחי ותילתא׳ נפטר כל אדם מדין סורר ומורה דהא הראוי לקרותו אב ונפקא מינה לאשה שהתה אחר בעלה ג׳ חדשים ונשאת ונתעברה-ספק מן האחרון אם הוכר עוברה ״נב׳ חדשים ושלש לגשואי האחרון ודאי מן הראשון לא עתידה לילד לשבעה לאחרון לא היה ניכר לשלש ימים: **זיל בתר רובא** • להכי לא מפטר כל אדם בתרי ירחי ותילתא לאחר הבאת שתי שערות דלא קרינן ביה הראוי דאחזינן בתר רוב נשים שיולדות לט׳ ואין עוברה ניכר בפחות מג׳ חדשים: **וסלינו פפדס** • לדוב לזכות ואכן מלינן למפטריה משום האי טעמא דראוי להיות אב ביולדת לז׳ ואת אמרת זיל בתר רובא ולא מפטר עד שראוי לקרותו אב ביולדת לט׳ כרוב נשים: **בעבורו של אדם** • שהיה אדם שעבר מלא ור״ח ביום ל״א וזה שאמר בג׳ סבור שהאדם שעבר מסר ותשב ר״ח מיום ל׳: **ומי לא אזלינן בתר רובא** • דאיכא דעבידי דטעו בעבורה דירחא אמאי מגרפין לסהדותייהו וקטלינן ליה להאי נימא לא הוי דוקא ג׳ אמר והאי דוקא אמר שנים ואין עדותן משונות ביום אחד: **אף אנן נמי פגינא** • דאחזינן בתר רובא וקטלינן: **מסקדשם בביאפ** • אם מסרה אביה לאחד לבא עליה לשום קדושין אבל לא מדעת עצמה דאין מעשה קטנה כלום: **קנאפ** • ליורשה וליטמא לה ולאחת בגנו ובלא חליצה, ובלבד שיקבל אביה את נישה: **וחייבין עליה משום אשת איש** • אם קבל אביה קדושיה מאיש אחד ובא עליה איש אחר: **ומטמא לא בוטלא** • בגדתה: **לטמא משכב שפחטון כעליון** • כבר פירשתיו בפ׳ ד׳ מיתות (דף יה) שיהא תחתון כעליון של זב שטמאת אוכלין ומשקין אפילו לא נגע בו מפני שמשכב עליו אבל פחותה מבת שלש הבא עליה בגדותה ליט כבועל גדה אלא כטוגע בגדה ואין משכבו מטמא אפילו אוכלין ומשקין אפילו נגע בו דטוגע בגדה ליט אלא ראשון לטומאה ואיט מטמא כלים ואפילו נגע וכ״ש דאיט מטמא משכב בלא נגיעה: **נשאפ לכפן** • ע״י קדושי אביה ואמרו רבנן אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה ווו אם נכנסה לחופה אוכלת אבל פחותה מקדושין נכנסה לחופה איט אוכלת{אע״ג דגדולה כיון שנכנסה לחופה אע״פ שלא נבעלה אוכלת} אלמא לאו בביאה מיהו ראויה לביאה בעינן וכל שאין לה ביאה אין לה חופה: **בא עליה אחד מן הספולין** • כגון שהי חלל נתין וממזר עשאה חללה ופסלה כדאמרינן ביבמות (דף סה:) כי תהיה לאיש זר כיון שנבעלה לפסול לה פסלה: **ואיט פטורים** • מפני שהיא קטנה ואיטה בת שוגגין קתני מיהא חייבין עליה משום אשת איש וקס״ד חייבין מיתה קאמר ובמוזר ואמאי

בידוע שאין לו גואלים • וא״ת דמשמע דקטן בידוע שאין לו גואלים משום דאיט מוליד וכן כפ׳ אין בין המולר (נדרים דף לה:) זאת תורת היולדת בין נדולה בין קטנה ופריך קטנה בת לידה היא מאי קושיא הא אמריע לקמן בשמעתין דורות הראשונים היו מולידין בת׳ בנים ויש לומר דאף ע״פ שבדורות האחרונים נתנו חכמים סימן להבאת שערות לקטנה בת י״ב שנה ויום אחד ולקטן בן י״ג שנה ויום אחד בדורות הראשונים שהיו ממהרים להביא שערות היה זמן גדלות הרבה והא דקאמר לקמן וכי עבד בגלאל משכן בר י״ג שנה הוה דכתיב אים אים ממלאכתו אתם רולה להוכיח על דורות הראשונים דאפילו כי אזלת בתר דורות דהשתא לפי שלא תרלה להוכיח שנחשבים גדולים בפחות מ״ב בעל כרחיך בר תליסר שנין הוה:

אחד אומר בשנים בחדש. פירשתיה לעיל בפרק היו בודקין (דף מא:) ד״ה בזה: **בת** ג׳ שנים ויום אחד • פירשתי בפ׳ אלרבע מיתות (לעיל יה:) ד״ה

ואמר רחמנא ״איש״ **״איש אתה צריך לחזור עליו אם יש לו גואלין ואם לאו, קטן אי אתה צריך לחזור עליו-בידוע שאין לו גואלין, אי״ר אבא ״איש״ אין לי אלא איש, בן ט׳ שנים ויום אחד שראוי לביאה מניין? ת״ל ״ואיש״ א״ל יש לו ואינו מוליד-כתבואה שלא הביאה שליש דמי דבי חזקיה תנא ״וכי יזיד איש-איש מזיד ומזריע ואין קטן מזיד ומזריע א״ל רב מרדכי לרב אשי *מאי משמע דהאי מזיד לישנא דבשולי הוא? דכתיב ״ויזד יעקב נזיד״ *ותא תנא דבי ר׳ ישמעאל בן ״ולא אב״ היכי דמי אלימא דאיעבר בתר דאייתי שתי שערות ואוליד מקמי דלקיף זקן מי איכא שהות כולי האי והא א״ר כרוספדאי ״כל ימיו של בן סורר ומורה אינו אלא ג׳ חדשים בלבד״ אלא לאו דאיעבר מקמי דלייתי שתי שערות ואוליד מקמיה דלקיף זקן וש״מ קטן מוליד? לא, לעולם דאיעבר בתר דאייתי שתי שערות ואוליד בתר דאקיף זקן ודקא קשיא דרבי כרוספדאי-כי אתא רב דימי אמר אמרי במערבא בן ולא הראוי לקרותו אב. גופא אמר ר׳ כרוספדאי א״ר שבתי ״כל ימיו של בן סורר ומורה אינן אלא ג׳ חדשים בלבד״ והאנן תנן משיביא שתי שערות ועד שיקיף זקן״ הקיף זקן אע״ג דלא מלו ג׳ חדשים, מלו ג׳ חדשים אע״ג דלא הקיף ותיב רבי יעקב מנהר פקוד קמיה דרבינא ויתיב וקאמר משמיה דרב הונא בריה דרב יהושע: ״ש״מ מדרבי כרוספדאי א״ר שבתי׳ יולדת לשבעה אין עוברה ניכר לשליש ימים׳ דאי ס״ד עוברה ניכר לשליש ימיה׳ למה לי ג׳, בתרי ותילתא סגיא אלא לעולם אימא לך *עוברה ניכר לשליש ימיה, זיל בתר רובא, אמרוה קמיה דרב הונא בריה דרב יהושע ואמר ליה ובדיני נפשות מי אזלינן בתר רובא, התורה אמרה ״ושפטו העדה והצילו העדה״ ואת אמרת זיל בתר רובא! אהדרוה קמיה דרבינא ״אל״ ובדיני נפשות לא אזלינן בתר רובא והתנן *אחד אומר בשנים בחדש ואחד אומר בג׳, עדותן קיימת, שזה יודע בעיבורו של חדש וזה אינו יודע ואי ס״ד לא אמרינן זיל בתר רובא׳ נימא הני דוקא קא מסהדי ואכתושי הוא דקא מכחשי אהדדי, אלא לאו משום דאמרינן זיל בתר רובא ורובא דאינשי עבדי דטעו בעיבורא דירחא אמר רבי ירמיה מדפתי אף אנן נמי תנינא *בת שלש שנים ויום אחד מתקדשת בביאה, ואם בא עליה יבם, קנאה, וחייבין עליה משום אשת איש, ומטמא את בועלה לטמא משכב התחתון כעליון, נישאת לכהן אוכלת בתרומה, בא עליה אחד מן הפסולין פסלה מן הכהונה ואם בא עליה אחד מכל העריות האמורות בתורה מומתין עליה והיא פטורה**

ואמאי

תורה אור

[נ״ל קס:]

[סוטה יח. ע״ש]

[יבמות לז.]

[לעיל מ. [סנהדרין יח.]

[לעיל נה: יבמות מז: קידושין י. מד מד:]

עין משפט נר מצוה

ו א מיי׳ פ״מ מהלכות גנולה הל׳ ז סמג עשין עג טור״מ סי׳ שמ:

ז ב ג מיי׳ פ״ז מהל׳ ממרים הלכה ו סמג לאוין רפ:

גליון השרים

△ קודמות רש״י ד״ה קנאה וכו׳ אל׳ כלה שיקבל אביה את נישה. מאקדות עיין יבמות דף קס ע״ב ומאיר ברש״י ד״ה קטנה שבשלה שקלין ונקידושין דף מב ע״ב מ״ל בכש״י ד״ה בת ואביה. ונקידושין דף י ע״ב תוס׳ ד״ה ומקבל:

ניכסה רש״ל אני מבנה

טלבים כבי לבין הלימוד של הגנא לבי ר׳ ישמעאל ״בן״ ולא אב״

נוסח

דינו של ר׳ כרוספדאי: כל ימיו של בן סורר ומורה = ג׳ חדשים. ואלהבה אם ט׳ לבסיר. מר׳ כרוספדאי - דיולדת לג׳ אין עוברה ניכר לשליש ימים (ל״ב) ואם הי׳ ניכר עוברה בשליש הרי הוא ראוי לקרות אב״ (ל״ב מודע) אלא בקטנה אין בחדשים ואין לחייבו בפחות מג׳ חדשים. מבנה

△ - שאינו ניכר

□ - לעולם ניכר אלא אחנו הולכים אחר הרוב (נדרים אינן ניכרות עד ג׳ חדשים) לחייב אותה (הדרה: בסוף, הוא׳ לא הוה לבסיר שהולכים בנפשות אחר הרוב לקולא)

ואמאי דילמא איילונים · תמלא ומגלו קדושיה קדושי טעות: **דלמדעתא דסכי לא קדיש** · ולאו אשה איש היא: **קרבן** · ובשוגג דאזלינן בתר רובא לבל מקבל לא קמליגא משום רובא: **בבא מציעא** · קאמר דחיובא לאו משום איסורא אלא משום קורבא: **וכל אחד מכל עריות הכתוב** · דמשמע אפילו הכי דאתו לה לחייבה משום קדושין כגון חמיה וחורגה אי כל אדם משום אשת איש: **אבל** · איבעי' לדמויה בלא נילף מינה דמיל בקטלא בתר רובא, אוקמא הכי: **סכא כמאי עסקינן דקבלה** · בעולה עלויה דאפי' תמלא איילונית אפילו הכי הוא קדושיה קידושין: **סמפוללת** · לשון פריעות: **וספרס כף** · איכא למ"ד (יבמות דף נה:) הערלה זו בשיקה ואיכא למ"ד זו הכנסת עטרה: **פסלה מן הכהונה** · ומשוינא לה זונה דהערלה כגמר ביאה כדאמרי' בגמ' דיבמות (דף נד.) ובפרקין דלעיל (דף נה.) ומיהו מיהה לא מחייבו כגון שלא התרו בהן: **וכ"ש מכשירין** · כדמפרש' לקמן דקטן לאו בר ביאה הוא: **מדורות הראשונים** · שהיו מולידין בני שמונה שנה כדילפינן לקמן: **אי ימא מדלחיב בה שבע בת אליעם ואליעם בן אחיתופל וכתיב בנדם שלמה בנה ויקרא לה שמו ידידיה וממיך ליה ויהי לשמנים ימים אחר לידתו הרג אבשלום את אמנון וברח לגשור וישב שם שלש שנים** · הרי חמש שנים לשלמה וכשבא מגשור שפיים יואב אשת אוריה החתי וכתיב (י"ו) אליעם בן אחיתופל הגילוני וכתיב וישלח ביד נתן הנביא ויקרא את שמו ידידיה בעבור (כי) ה' (אהבו) וכתיב ויהי לשנתים ימים ויהיו גוזזים לאבשלום וכתיב ואבשלום ברח וילך גשורה ויהי שם שלש שנים וכתיב וישב אבשלום בירושלים שנתים ימים ופניהמלך לא ראה וכתיב ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא (ואשלמה) את נדרי אשר נדרתי לה' בחברון וכתיב ואחיתופל ראה כי לא נעשתה עצתו ויחבש את החמור ויקם וילך אל ביתו (ו)אל עירו ויצו אל ביתו ויחנק וכתיב אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם *ותניא כל שנותיו של דואג אינן אלא שלשים וארבע ושל אחיתופל אינן אלא שלשים ושלש כמה הויא להו תלתין ותלת, דל שבע דהוה שלמה, פש להו עשרים ושית, דל תרתי שני לתלתא עבורי אשתכח דכל חד וחד בתמני אוליד, ממאי דלמא תרוייהו בתשע אוליד ובת שבע אולידא בשית משום דאתתא בריא, תדע דהא הוי לה ולד מעיקרא אלא מהכא אלה תולדות תרח תרח הוליד את אברם את נחור ואת הרן ואברהם גדול מנחור שנה, ונחור גדול מהרן שנה, נמצא אברהם גדול שתי שנים מהרן וכתיב ויקח אברם ונחור להם נשים וגו' *ואמר רבי יצחק יסכה זו שרה ולמה נקרא שמה יסכה שסוכה ברוח הקדש והיינו דכתיב כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה דבר אחר יסכה שהכל סכים ביופיה וכתיב ויפל* על פניו ויצחק ויאמר בלבו וגו', כמה קשיש אברהם משרה עשר שנין, וקשיש מאבוה תרתין שנין, אשתכח כי אולדה הרן לשרה בתמני אוליד, ממאי דלמא אברהם זוטא דארורה הוה *ודרך חכמתן קא חשיב להו תדע דקא חשיב להו קרא דרך חכמתן דכתיב ויהי נח בן חמש מאות שנה ויולד נח את שם את חם ואת יפת שם גדול מחם שנה, וחם גדול מיפת שנה, נמצא שם גדול מיפת שתי שנים, וכתיב ונח בן שש מאות שנה והמבול היה מים על הארץ, וכתיב (ו)אלה תולדות שם שם בן מאת שנה ויולד את ארפכשד שנתים אחר המבול בן מאה שנה, בר מאה ותרתין שנין הוה אלא דרך חכמתן קא חשיב להו, הכא נמי דרך חכמתן קא חשיב להו, אמר רב כהנא: אמריתה לשמעתא קמיה דרב זביד מנהרדעא אמר לי אתון מהכא מתניתו ואנן מהכא מתנינן לה יולשים יולד גם הוא אבי כל בני עבר אחי יפת הגדול יפת (ה) (הגדול שבאחיו הוה) אלא מנלן מהכא ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה וכתיב ותמת עזובה (אשת כלב) ויקח לו כלב את אפרת ותלד לו את חור, וכי עבד בצלאל משכן בר כמה הוי? בר תליסר דכתיב איש איש ממלאכתו אשר המה עושים *ותניא שנה ראשונה עשה משה משכן שניה הקים משכן ושלח מרגלים וכתיב בן ארבעים שנה אנכי בשלח משה עבד ה' וגו' ועתה הנה אנכי היום בן חמש ושמנים שנה כמה הויא להו ארבעין, דל ארביסר דהוה בצלאל פשא להו עשרים ושית דל תרתי שני דתלתא עיבורי אשתכח דכל חד וחד בתמני אוליד: בן ולא בת: תניא אמר רבי שמעון בדין הוא שתהא בת ראויה להיות כבן סורר ומורה שהכל

דל תרתי שני לתלתא עיבורי · פי' בקונט' כלומר פחות מח' חדשים אין שהות לעובר ז' חדשים להריון וחדש לימי נדות וטהרה אשתכח דכל חד בתמני אוליד אחיתופל הוליד אליעם לח' שנים וח' חדשים לעיבורו ומשנולד שהה ח' שנים והוליד את בת שבע וח' חדשים לעיבורה והיא נתעברה לח' שנים וח' חדשים לעיבורו של שלמה הרי כ"ו כ"פ בקונט' ותימה גדולה פי' דאותו חדש של ימי נדות וטהרה וכי לא היו הבנים נדונים נמלא כשעברו כשותיהם היו בני ח' שנים וחדש, לכך נראה דלא דק בשביל חדש: **אלא** דרך חכמתן קא חשיב · תימה ח"כ ליחשוב חס לבסוף וקרא קא חשיב שם וחס ויפת: חי

ואמאי אימא איילונית היא ואדעתא דהכי לא קדיש אלא לאו דאמרינן זיל בתר רובא ורוב נשים לאו איילונית נינהו לא, מאי "חייב עליה" דקתני-קרבן והא מומתין על ידה קתני בבא עליה אביה והא אם בא עליה אחד מכל העריות" קתני אלא הכא במאי עסקינן דקבלה עליה, ת"ר המסוללת בבנה קטן והערה בה בית שמאי אומרים פסלה מן הכהונה ובית הלל אומרים כשרה רבי חייא בריה דרבה בר נחמני אמר רב חסדא ואמרי לה אמר רב חסדא אמר זעירי הכל מודים בבן תשע שנים ויום אחד שביאתו ביאה, פחות מבן שמנה שאין ביאתו ביאה לא נחלקו אלא בבן שמנה: דב"ש סברי גמרינן מדורות הראשונים ובית הלל סברי לא גמרינן מדורות הראשונים, ודורות הראשונים מנלן דאוליד אלימא מדכתיב הלא זאת בת שבע בת אליעם אשת אוריה החתי וכתיב (י"ו) אליעם בן אחיתופל הגילוני וכתיב וישלח ביד נתן הנביא ויקרא את שמו ידידיה בעבור (כי) ה' (אהבו) וכתיב ויהי לשנתים ימים ויהיו גוזזים לאבשלום וכתיב ואבשלום ברח וילך גשורה ויהי שם שלש שנים וכתיב וישב אבשלום בירושלים שנתים ימים ופניהמלך לא ראה וכתיב ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא (ואשלמה) את נדרי אשר נדרתי לה' בחברון וכתיב ואחיתופל ראה כי לא נעשתה עצתו ויחבש את החמור ויקם וילך אל ביתו (ו)אל עירו ויצו אל ביתו ויחנק וכתיב אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם *ותניא כל שנותיו של דואג אינן אלא שלשים וארבע ושל אחיתופל אינן אלא שלשים ושלש כמה הויא להו תלתין ותלת, דל שבע דהוה שלמה, פש להו עשרים ושית, דל תרתי שני לתלתא עבורי אשתכח דכל חד וחד בתמני אוליד, ממאי דלמא תרוייהו בתשע אוליד ובת שבע אולידא בשית משום דאתתא בריא, תדע דהא הוי לה ולד מעיקרא אלא מהכא אלה תולדות תרח תרח הוליד את אברם את נחור ואת הרן ואברהם גדול מנחור שנה, ונחור גדול מהרן שנה, נמצא אברהם גדול שתי שנים מהרן וכתיב ויקח אברם ונחור להם נשים וגו' *ואמר רבי יצחק יסכה זו שרה ולמה נקרא שמה יסכה שסוכה ברוח הקדש והיינו דכתיב כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה דבר אחר יסכה שהכל סכים ביופיה וכתיב ויפל* על פניו ויצחק ויאמר בלבו וגו', כמה קשיש אברהם משרה עשר שנין, וקשיש מאבוה תרתין שנין, אשתכח כי אולדה הרן לשרה בתמני אוליד, ממאי דלמא אברהם זוטא דארורה הוה *ודרך חכמתן קא חשיב להו תדע דקא חשיב להו קרא דרך חכמתן דכתיב ויהי נח בן חמש מאות שנה ויולד נח את שם את חם ואת יפת שם גדול מחם שנה, וחם גדול מיפת שנה, נמצא שם גדול מיפת שתי שנים, וכתיב ונח בן שש מאות שנה והמבול היה מים על הארץ, וכתיב (ו)אלה תולדות שם שם בן מאת שנה ויולד את ארפכשד שנתים אחר המבול בן מאה שנה, בר מאה ותרתין שנין הוה אלא דרך חכמתן קא חשיב להו, הכא נמי דרך חכמתן קא חשיב להו, אמר רב כהנא: אמריתה לשמעתא קמיה דרב זביד מנהרדעא אמר לי אתון מהכא מתניתו ואנן מהכא מתנינן לה יולשים יולד גם הוא אבי כל בני עבר אחי יפת הגדול יפת (ה) (הגדול שבאחיו הוה) אלא מנלן מהכא ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה וכתיב ותמת עזובה (אשת כלב) ויקח לו כלב את אפרת ותלד לו את חור, וכי עבד בצלאל משכן בר כמה הוי? בר תליסר דכתיב איש איש ממלאכתו אשר המה עושים *ותניא שנה ראשונה עשה משה משכן שניה הקים משכן ושלח מרגלים וכתיב בן ארבעים שנה אנכי בשלח משה עבד ה' וגו' ועתה הנה אנכי היום בן חמש ושמנים שנה כמה הויא להו ארבעין, דל ארביסר דהוה בצלאל פשא להו עשרים ושית דל תרתי שני דתלתא עיבורי אשתכח דכל חד וחד בתמני אוליד: בן ולא בת: תניא אמר רבי שמעון בדין הוא שתהא בת ראויה להיות כבן סורר ומורה שהכל

הגהות הב"ח
(ה) גמ' יפה גדול שבאחיו. נ"ב עיין לקמן דף קח ע"ב:

נוסחא
מה' תנאים (בית הלל) אם ביאות בן ח' טמא ביאה ר"ש אומר: האם נלמד מדורות הראשונים שהולידו בני ח' שנים

מתנה
△ - ניסיון לפוכיח שהולידו בני ח'
▽ - לחיך

"אותבת"

[גל' ואשלם]

[אברהם]

[כ"ב פז:]

* תוכן הסוגיא הוכחה שהקדוש ברוחות לפי חכמתן של הראשים

* אבל הרן היה גדול מאברהם הגדול

שמות לה כלב חור אורי בצלאל

[תפנית כנ. זכחים קיט: ערכין יג.]

תוס' דשמס ס"ה]

נקמן קו:

			בלעו
			אחיתופל
		ח	ט
		ל	ל
		ט	ט
		8	8
			אליעם
		4	17
			כמה שנים
			26
			שלמה

מגילה יד.
בגאונים ואמרו לה נעים נעים, שאת אבות אבות אני, שאת אמות אמות מלבה בתה הרן יסכה

תוס' פז:
* תוכן הסוגיא הוכחה שהקדוש ברוחות לפי חכמתן של הראשים

* ובגמ' נמי הוינן אמר ליה הוינן אמר ליה בגמ' דתנא דבי אליהו הוינן אמרי חכמתן

כלב חור אורי בצלאל

תוס' פז:
* ובגמ' נמי הוינן אמר ליה הוינן אמר ליה בגמ' דתנא דבי אליהו הוינן אמרי חכמתן